

II C 96/18

**WYROK ZAOCZNY
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 11 kwietnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi - II Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: S.S.O. Marzanna Rojecka – Mazurczyk

Protokolant: Dominika Gębka

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa [REDACTED] i [REDACTED]

przeciwko Getin Noble Bank SA z siedzibą w Warszawie

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 26 sierpnia 2015 r nr. [REDACTED], zaopatrzony w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 14 września 2015 r w sprawie IICo 7162/15;

2. zasądza od Getin Noble Bank SA w Warszawie solidarnie na rzecz [REDACTED] i [REDACTED] kwotę 11.817 zł (jedenaście tysięcy osiemset siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi od Getin Noble Bank SA w Warszawie kwotę 1.694,63 zł (jeden tysiąc sześćset dziewięćdziesiąt cztery zł i sześćdziesiąt cztery gr) tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Powodowie [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] małżonkowie [REDAKTOWANE] w pozwie z dnia 23 stycznia 2018 r skierowanym przeciwko Getin Noble Bank SA z siedzibą w Warszawie wnieśli o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu wykonawczego z dnia 26 sierpnia 2015 r nr [REDAKTOWANE] zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadana postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 14 września 2015 r w sprawie IICo 7162/15 oraz zasądzenie na ich rzecz od strony pozwanej kosztów procesu. W uzasadnieniu powodowie podnieśli, że brak było podstaw prawnych do dokonania przez stronę pozwaną, jako następcę prawnego Getin Bank SA z siedzibą w Katowicach, wypowiedzenia im umowy Kredytu Hipotecznego nr [REDAKTOWANE] indeksowanego do waluty obcej z dnia 14 sierpnia 2006 r, gdyż wg stanu na dzień wypowiedzenia umowy nie zalegali z płatnościami rat kredytowych. Zdaniem powodów postanowienia umowy łączącej strony odnośnie zasad waloryzacji udzielonego kredytu mają charakter abuzywny, co zgodnie z treścią art. 358¹§1 kc oznacza, iż nie są związani ich treścią. ((pozew k. 3-21)

Pozwany Getin Noble Bank SA z siedzibą w Warszawie w odpowiedzi na pozew z dnia 20 marca 2018 r wniósł o odrzucenie pozwu ewentualnie o jego oddalenie i zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów procesu. Uzasadniając wniosek o odrzucenie pozwu strona pozwana podniosła, że roszczenie powodów objęte pozvem w sprawie zostało już prawomocnie rozstrzygnięte wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 1 lutego 2017 r w sprawie IIC 121/16, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 grudnia 2017r w sprawie I Aca 560/17. Co powoduje, iż ponowne orzekanie w tym samym przedmiocie jest niedopuszczalne.

Odnośnie wniosku ewentualnego o oddalenie powództwa strona pozwana podniosła, że powodowie nie posiadają przymiotu konsumentów w rozumieniu art. 22¹ kc gdyż zawarli umowę kredytową w związku z prowadzoną przez powoda działalnością gospodarczą. Strona pozwana wywodziła także, iż postanowienia umowy kredowej jak i Regulaminu, na podstawie którego umowa została zawarta, odnoszące się do klauzul indeksacyjnych i Tabeli Kursów stanowiły postanowienia niedozwolone w rozumieniu art. 358¹§1 kc. (odpowiedź na pozew k. 100-119)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 sierpnia 2006 r pomiędzy Getin Bank SA w Katowicach - Dom Oddział w Łodzi, zwanym kredytodawcą, a [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] małżonkami [REDAKTOWANE] została zawarta umowa kredytu hipotecznego nr. [REDAKTOWANE] indeksowanego do waluty obcej mocą której kredytodawca udzielił kredytobiorcom kredytu w kwocie 573.244,90 zł indeksowanego kursem CHF na warunkach określonych w umowie oraz „Regulaminie do umowy kredytu hipotecznego”, zwanego dalej „Regulaminem”, stanowiącym integralną część umowy. Spłata kredytu miała nastąpić w 360 równych ratach kapitałowo-

odsetkowych. Kredyty był przeznaczony na refinansowanie zobowiązań konsumpcyjnych powodów w postaci pożyczki hipotecznej zaciągniętej przez powodów w Multibank SA w dniu 21 października 2005 r, które na dzień zawarcia umowy wynosiło 407.322 zł oraz kredytów konsumpcyjnych, kredytu samochodowego oraz karty kredytowej (§1 umowy)

Zgodnie z umową w dniu wypłaty kredytu lub każdej jego transzy kwota wypłacanych środków miała być przeliczana walutę do której indeksowany jest kredyt według kursu kupna walut określonego w „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych ” obowiązującego w dniu uruchomienia środków. (§2 umowy)

W § 4 umowy zostało zapisane, że spłata wszelkich zobowiązań będzie dokonywana w złotych na rachunek pomocniczy określony w każdorazowym harmonogramie spłat kredytu. Wysokość zobowiązania miała być ustalana jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w walucie indeksacyjnej – po jej przeliczeniu wg kursu sprzedaży walut określonym w „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych ” do waluty wyrażonej w umowie obowiązującego w dniu zapłaty. Kredytobiorcy złożyli oświadczenie, że są świadomi ryzyka kursowego, związanego ze zmianą kursu waluty indeksacyjnej w stosunku do złotego , w całym okresie kredytowania i akceptują to ryzyko. (§ 4 umowy)

Oprocentowanie kredytu miało być zmienne i na dzień sporządzenia umowy wynosiło 5,64% w skali roku , na co składała się suma obowiązującej stawi DBF (stopy referencyjnej LIBOR 3M dla CHF) i stałej marży kredytodawcy w wysokości 4,25%. Strony umowy ustaliły, że zasady i terminy zmian oprocentowania oraz odsetki karne, nie większe niż odsetki maksymalne, określone są w Regulaminie. (§ 6 umowy)

Z wykonywanie czynności pozostających w związku z zawarta umową kredytową bank kredytujący miał pobierać opłaty i prowizje w wysokości obowiązującej w Tabeli Prowizji i Opłat w dniu dokonania czynności. (§ 7 umowy)

Stosownie do dyspozycji § 11 ust 2-4 umowy w razie stwierdzenia przez kredytodawcę , że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane, lub w razie zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy , a w szczególności w przypadku niespłacenia dwóch rat odsetkowo – kapitałowych kredytodawcy przysługiwało prawo wypowiedzenia umowy kredytu w całości lub w części. Okres wypowiedzenia został określony na 30 dni, a w przypadku zagrożenia kredytobiorcy upadłością na 7 dni. Po upływie okresu wypowiedzenia kredytobiorca był zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi za okres korzystania z kredytu. (§ 11 umowy) (wniosek kredytowy k. 124-126 umowa kredytowa k. 132-134, Regulamin Produktu Kredyt Hipoteczny Dom k. 135-141, wniosek o wypłatę kredytu k. 142, dyspozycja uruchomienia kredytu k. 143, bankowy tytuł egzekucyjny k. 38)

W dniu 29 października 2009 r strony zawarły aneks nr 1 do umowy z 14 sierpnia 2006r , mocą którego dotychczasowa treść § 4 umowy została zastąpiona sformułowaniem: „ wysokość zobowiązania będzie ustalana jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w CHF , po jej przeliczeniu według kursu sprzedaży walut ustalonego przez Narodowy Bank Polski” (aneks k.109 akt IIC 121/16)

W dacie składania wniosku o zawarcie umowy tj w dniu 16 marca 2006 r powodowie prowadzili działalność gospodarczą w postaci apteki. (bezsporne)

Pozwany Getin Noble Bank SA z siedzibą w Warszawie jest następcą prawnym Getin Bank SA z siedziba w Katowicach. (bezsporne- odpisy KRS k. 89-104 akt IIC 121/16)

Pismem z dnia 14 kwietnia 2014 r strona pozwana dokonała wypowiedzenia umowy kredytowej z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia podnosząc, że w dniu następnym po upływie tego okresu całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami stanie się wymagalna i będzie podlegała natychmiastowemu zwrotowi. Strona pozwana podała, że zaległość powodów stanowi równowartość w złotych kwoty 4.023,42 CHF oraz, że w przypadku dokonania zapłaty w/w kwoty jak również terminowym uregulowaniu bieżącej raty rozważy możliwość cofnięcia wypowiedzenia. (pismo k. 144, 147, dowody doręczenia k. 145-146, 148-149)

Postanowieniem z dnia 10 września 2015 r w sprawie IICo 7162/15 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nadał bankowemu tytułowi wykonawczemu z dnia 26 sierpnia 2015 r sygn. akt [REDAKTOWANE] wystawionemu przeciwko powodom klauzulę wykonalności. (postanowienie k.29 akt IIC 1 Co 7162/15)

Na podstawie w/w tytułu wykonawczego Komornik przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi [REDAKTOWANE] prowadzi postępowanie egzekucyjne w sprawie KM [REDAKTOWANE]. Wg stanu na dzień 15 czerwca 2018r pozostała do wyegzekwowania należność główna w kwocie [REDAKTOWANE] zł oraz odsetki w kwocie [REDAKTOWANE] zł. (zaświadczenie k. 292)

Pozwem z dnia 20 listopada 2015 r w sprawie IIC 121/16 Sądu Okręgowego w Łodzi powodowie wystąpili przeciwko Getin Noble Bank SA w Warszawie z pozwem o pozbawienie wykonalności wystawionego przeciwko nim bankowego tytułu wykonawczego z dnia 26 sierpnia 2015 r nr [REDAKTOWANE] zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadana postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 10 września 2015 r w sprawie II Co 7162/15 oraz o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu wykonawczego z dnia 26 sierpnia 2015 r nr [REDAKTOWANE] wystawionego przeciwko [REDAKTOWANE] zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadana postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 10 września 2015 r w sprawie II Co 7182/15 . W postępowaniu tym powodowie nie kwestionowali braku spełnienia zobowiązania kredytowego jak również jego wysokości podnieśli jedynie zarzut nieważności tytułu wykonawczego wystawionego w stosunku do [REDAKTOWANE] z uwagi na jej zgon oraz bezskuteczności obu tytułów wymienionych w pozwie ze względu na wyrok Trybunału

Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2014 r wydany w sprawie P 45/12 uznający art. 96 ust 1 oraz art. 97 ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Prawo Bankowe (Dz.U z 2002 r, poz. 665 z późn. zm.) za niezgodne z art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd Okręgowy orzekający w tej sprawie , wyrokiem z dnia 1 lutego 2017 r oddalił powództwo podnosząc, że wydany przeciwko nim tytuł wykonawczy oraz nadana mu klauzula wykonalności zachowały skuteczność, a złożona przez powodów apelacja od tego rozstrzygnięcia została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 grudnia 2017 r w sprawie I ACa 560/17 . Sądy obu instancji uznały , że skoro zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego zaskarżone przepisy utraciły moc obowiązującą z dniem 1 sierpnia 2016 r , tj już wystawieniu tytułów wykonawczych będących przedmiotem pozwu w sprawie i przed tą datą wystąpiono o nadanie im klauzul wykonalności to zachowują one skuteczność po dniu 1 sierpnia 2016 r, skoro dłużnicy nie podnieśli żadnych zarzutów materialnoprawnych dotyczących wiarygodności banku objętych tymi tytułami. (wyrok z uzasadnieniem w sprawie IIC 121/16 k.153-155, wyrok z uzasadnieniem w sprawie I ACa 560/17 249-253)

Na dzień 30 maja 2015 r według kursu sprzedaży franka szwajcarskiego określonych w „ Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych i indeksowanych kursem walut obcych” pozwanego banku powodowie wpłacili tytułem spłaty kredytu 108.194,85 zł. Gdyby w tym czasie powodowie dokonywali spłaty rat kredytu wg średniego kursu franka szwajcarskiego NBP wpłaciliby 110.192,48 zł. Gdyby od dnia uruchomienia kredytu stosowano zapisy Aneksu nr 1, tj wysokość zobowiązania byłaby przeliczana wg kursu sprzedaży CHF ustalonego przez NBP, to na dzień rozwiązania umowy tj 21 czerwca 2015 r powodowie posiadaliby nadpłatę w wysokości 1.997,63 CHF, co przy kursie z dnia 19 czerwca 2015 r, tj w dniu roboczym poprzedzającym dzień rozwiązania umowy, wynoszącą 4,0228 zł - 8.036,07 zł. (opinia biegłego k. 238-310)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powodowie [REDAKTOR] i [REDAKTOR] małżonkowie [REDAKTOR] wnieśli o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu wykonawczego z dnia 26 sierpnia 2015 r nr [REDAKTOR] zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadana postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 14 września 2015 r w sprawie IICo 7162/15 podnosząc, że brak było podstaw prawnych do dokonania przez stronę pozwaną, jako następcę prawnego Getin Bank SA z siedzibą w Katowicach, wypowiedzenia im umowy Kredytu Hipotecznego nr [REDAKTOR] indeksowanego do waluty obcej z dnia 14 sierpnia 2006 r, gdyż wg stanu na dzień wypowiedzenia umowy nie zalegali z płatnościami rat kredytowych. Zdaniem powodów postanowienia umowy łączącej strony odnośnie zasad indeksacji udzielonego kredytu mają charakter abuzywny zatem, zgodnie z treścią art. 358¹§1 kc , nie są związani ich treścią w zakresie kształtowania wysokości rat.

Strona pozwana wniosła o odrzucenie pozwu podnosząc zarzut powagi rzeczy osądzonej, a na wypadek nie uznania zasadności tego żądania domagała się oddalenia powództwa z uwagi na jego niezasadność.

Zgodnie z treścią art. 199§1 pkt. 2 kpc sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie rozstrzygnięta.

Jest okolicznością bezsporną, że pomiędzy tymi samymi stronami toczyło się postępowanie w sprawie IIC 121/16 Sądu Okręgowego w Łodzi, w którym powodowie domagali się o pozbawienia wykonalności wystawionego przeciwko nim bankowego tytułu wykonawczego z dnia 26 sierpnia 2015 r nr [REDAKTOWANE] zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadana postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 10 września 2015 r w sprawie II Co 7162/15 w którym podnosili zarzut bezskuteczności wystawionego przeciwko nim tytułu wykonawczego ze względu na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2014 r wydany w sprawie P 45/12 uznający art. 96 ust 1 oraz art. 97 ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Prawo Bankowe (Dz.U z 2002 r, poz. 665 z późn. zm.) za niezgodne z art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Powództwo w tej sprawie zostało prawomocnie oddalone z uzasadnieniem, że wydany przeciwko powodom tytuł wykonawczy oraz nadana mu klauzula wykonalności zachowały skuteczność. Sądy obu instancji uznały, że skoro zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego zaskarżone przepisy utraciły moc obowiązującą z dniem 1 sierpnia 2016 r, tj już po wystawieniu tytułów wykonawczych będących przedmiotem pozwu w sprawie i przed tą datą wystąpiono o nadanie im klauzul wykonalności to zachowują one skuteczność po dniu 1 sierpnia 2016 r, skoro dłużnicy nie podnieśli żadnych zarzutów materialnoprawnych dotyczących wierzytelności banku objętych tymi tytułami gdyż nie kwestionowali oni braku spełnienia zobowiązania kredytowego jak również jego wysokości. Zarzut taki został zgłoszony dopiero w postępowaniu apelacyjnym i został przez Sąd Apelacyjny odrzucony jako spóźniony. Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swojego wyroku stwierdził, że stosownie do dyspozycji art. 843 § 3 kpc podstawę do uwzględniania powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności mogą stanowić jedynie zarzuty wskazane w pozwie pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu. Zdaniem Sądu w niniejszym składzie wskazany w art. 843 § 3 kpc rygor utraty prawa korzystania z zarzutów, które nie zostały zgłoszone w pozwie dotyczy tylko tego postępowania, a nie innych postępowań. W tej sytuacji zgłoszenie w niniejszej sprawie żądanie pozbawienia tego samego tytułu wykonawczego, który był przedmiotem postępowania w sprawie IIC 121/16 Sądu Okręgowego w Łodzi nie może być uznane za naruszenie powagi rzeczy osądzonej w sytuacji gdy w pozwie zostały zgłoszone inne zarzuty niż te, które zawarte zostały w pozwie w sprawie IIC 121/16.

Mając powyższe na uwadze zarzut występowania powagi rzeczy osądzonej należało uznać za nieuzasadniony co pozwala na dokonanie materialnoprawnej oceny zasadności powództwa.

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt 1 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na którym oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym

nie będącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Jest okolicznością bezsporną, że tytułem wykonawczym objęty pozwem w niniejszej sprawie jest bankowy tytuł wykonawczy z dnia 26 sierpnia 2015 r nr [REDAKTOWANE], zaopatrzony w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 10 września 2015 r w sprawie II Co 7162/15, a zatem mamy do czynienia z obowiązkiem stwierdzonym tytułem egzekucyjnym nie będącym orzeczeniem sądu. Zdaniem powodów w niniejszej sprawie brak było podstaw do wystawienia bankowego tytułu wykonawczego gdyż nie zachodziły przesłanki do wypowiedzenia im umowy kredytowej nr [REDAKTOWANE] z dnia 14 sierpnia 2006 r.

Zdaniem powodów umowa ta została zawarta z wykorzystaniem przedłożonego przez kredytodawcę wzorca umownego bez możliwości negocjacji jej treści, a znajdujące się w niej postanowienia dotyczące indeksowania kwoty kredytu jak i rat kredytowych kursem CHF według kursu tej waluty określonego w „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych” obowiązującego w dniu uruchomienia środków oraz w dniu spłaty poszczególnych rat mają charakter klauzul niedozwolonych w rozumieniu art. 385¹§ 1 kc.

Zdaniem Sądu aby ocenić czy w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki z art. 840 § 1 pkt 1 kpc trzeba było przeanalizować, czy faktycznie wskazane przez powodów postanowienia umowy kredytowej będącej przedmiotem sprawy mając charakter abuzywny i czy okoliczność ta miała wpływ na ocenę skuteczności wypowiedzenia umowy kredytowej.

Art. 385¹ § 1 kc stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, co jednak nie dotyczy postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Oznacza to, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są klauzule umowne, które spełniają łącznie ww. przesłanki pozytywne.

Celem wprowadzenia w/w przepisu było zapewnienie konsumentom, którzy co do zasady są stroną słabszą ekonomicznie, ochrony w stosunkach gospodarczych z przedsiębiorcami. W tej sytuacji należało uznać, że ochrona ta ma na celu ochrony interesów ekonomicznych konsumentów.

Konsumentem w rozumieniu art. 22¹ k.c., jest osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Strona pozwana podniosła, że powodowie nie posiadają w relacji z pozwanym bankiem statusu konsumentów. Stanowisko to nie jest zasadne. Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że powodowie zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego banku umowę kredytu hipotecznego nr [REDAKTOWANE] w celu spłaty swoich poprzednich zobowiązań, które w żaden sposób nie były związane z ich działalnością gospodarczą czy zawodową. Kredyt ten był bowiem przeznaczony na refinansowanie zobowiązań konsumpcyjnych

powodów w postaci pożyczki hipotecznej zaciągniętej przez nich w Multibank SA w dniu 21 października 2005 r, innych kredytów konsumpcyjnych, kredytu samochodowego oraz spłatę zadłużenia na karcie kredytowej. Okoliczność, iż [REDAKTOWANE] jest przedsiębiorcą nie powoduje sama w sobie, iż traci on status konsumenta dokonując czynności prawnych, które nie są bezpośrednio związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

Powodowie stwierdzili, że kredytodawca do dnia 26 sierpnia 2015 r dokonując przeliczenia ich zadłużenia wg kursów sprzedaży określonych w tabeli kursowej banku bezpodstawnie naliczał im zbyt wysokie raty gdyż postanowienia umowy zawarte w § ust 1, § 2 ust 2 oraz § 4 ust 2 są sprzeczne z powołanym wyżej art. 385¹ kc.

Kwestionowane przez powodów uregulowania dotyczą ustalania przez kredytodawcę wysokości kursu franka szwajcarskiego w oparciu o który miały być dokonywane przeliczenia wymaganej spłaty wyrażonej w walucie indeksacyjnej do waluty wyrażonej umowie. Kurs ten miał być określony w „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych” Zgodnie z treścią §2 Regulaminu Kredytu Hipotecznego DOM „Bankowa tabela kursów walut” jest sporządzana przez merytoryczną komórkę kredytodawcy na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym w chwili sporządzania tabeli i po ogłoszeniu kursów średnich przez NBP o godzinie 16-tej każdego dnia roboczego i obowiązuje cały dzień następnym.

Unormowania zawarte w art. 385¹ - 385³ kc mają charakter szczególny. Uzasadnieniem do wprowadzenia tych przepisów Ustawą z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny był zamiar zapewnienia konsumentom bardziej skutecznej ochrony w stosunkach umownych z profesjonalistami, a przede wszystkim zaś potrzeba uwzględnienia w polskim prawie postanowień dyrektywy nr 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. o nieuczciwych warunkach w umowach (...). Regulacja ta stanowi, zatem wyraz implementacji w prawie polskim przez ustawodawcę prawa unijnego w postaci powyższej dyrektywy, co rodzi określone konsekwencje dla ich wykładni.

W tym miejscu należy podkreślić, że kredyt udzielony powodom był kredytem złotowym waloryzowanym walutą obcą, a nie, kredytem złotowym. Był on co prawda przedstawiony powodom w złotówkach dla ich wygody i rozeznania, nie mniej jednak był on waloryzowany walutą CHF i w tej walucie został on nie tylko zrealizowany na konto powodów, ale także wyrażony w harmonogramie spłat rat , z czego powodowie zdawali sobie sprawę w momencie podpisywania umowy.

Dokonując takiej oceny w pierwszej kolejności należało kierować się interesem ekonomicznym powodów, jako strony stosunku zobowiązaniowego, przez który należy rozumieć możliwość zawiązania i utrzymania relacji gospodarczej z przedsiębiorcą, w celu zaspokojenia ich określonych interesów. Interesem powodów bez wątpienia, była możliwość uzyskania przez nich kredytu, w celu dokonania spłaty uprzednio zaciągniętego przez nich zobowiązania, na znacznie korzystniejszych niż uprzednio warunkach. Jest okolicznością powszechnie znaną, że zaciągnięty przez powodów kredyt indeksowany do waluty obcej

był korzystniejszy niż taki sam kredyt zaciągnięty w złotych, gdyż w dacie zawierania umowy rata tego kredytu wyrażona w złotych była istotnie mniejsza niż rata kredytu złotowego. Zdaniem Sądu kwestionowane przez powodów klauzule walutowe, określające sposób indeksowania kwoty kredytu, oraz poszczególnych rat kapitałowo - odsetkowych, w oparciu o kurs sprzedaży/kupna franka szwajcarskiego, podany we wskazanych przez Bank tabelach wprawdzie określają główne świadczenia stron, jednakże nie można uznać, że zostały one sformułowane w sposób jednoznaczny.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie C-26/13 o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym stwierdził, że wyrażenie „określenie głównego przedmiotu umowy” obejmuje wprowadzony do zawartej między przedsiębiorcą, a konsumentem umowy kredytu denominowanego w walucie obcej warunek (...) zgodnie z którym to warunkiem do celów obliczenia rat kredytu stosowany jest kurs sprzedaży wspomnianej waluty jedynie pod warunkiem, że zostanie ustalone, iż warunek ten określa podstawowe świadczenie w ramach danej umowy, które jako takie charakteryzuje tę umowę, przy czym ustalenia tego powinien dokonać sąd biorąc pod uwagę charakter, ogólną systematykę umowy, a także jej kontekst prawny i faktyczny. Z orzeczenia tego wynika, zatem, że ww. wykładnia powinna być dokonywana tak z punktu widzenia istotności tego postanowienia dla całej umowy, jak i z punktu widzenia kontekstu prawnego i faktycznego, w jakim doszło do zawarcia umowy.

Powodowie, zdecydowali się na zawarcie umowy indeksowanej do waluty obcej to znaczy, że indeksacja stanowiła zasadniczy element odróżniający umowę będącą przedmiotem rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie od umowy kredytu złotowego, a zatem należało uznać, że stanowiła jej element przedmiotowo istotny. Niezależnie jednak od powyższego stwierdzenia podnieść należy, że sposób w jaki indeksacja będzie dokonywana nie został opisany jednoznacznie, w sposób zrozumiały dla przeciętnie wykształconego i logicznie rozumującego klienta.

Z poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że gdyby zakwestionowane postanowienia umowne nie zostały zamieszczone w umowie kredytowej, powodowie umowy by nie zawarli, gdyż nie byli zainteresowani zawarciem umowy kredytu złotowego, co nie zmienia faktu, że o zawarciu umowy zadecydował stan faktyczny istniejący w tym czasie na który składała się wyliczona przez stronę pozwaną symulacyjna wysokość raty kredytowej przy uwzględnieniu stosowanych w pozwanym banku na ten dzień kursu franka szwajcarskiego oraz wysokości stóp oprocentowania. Zawarcie umowy w postaci załączonej do akt sprawy umożliwiło powodom zaspokojenie ich bieżącego interesu ekonomicznego według stanu na dzień zawarcia umowy, ale nie dawało wystarczająco precyzyjnych i jednoznacznych wskazówek jakie obiektywne parametry kurs waluty będą kształtowały w przyszłości wysokość kursu waluty

Do elementów przedmiotowo istotnych umowy kredytu, wskazanych w art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe, zalicza się: zobowiązanie Banku do

oddania do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie środków pieniężnych z przeznaczeniem na określony cel, zobowiązanie kredytobiorcy o do korzystania z kwoty kredytu na warunkach określonych w umowie, zobowiązanie kredytobiorcy do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty raz prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu waloryzowanego (indeksowanego) kursem waluty obcej jest rodzajem umowy kredytowej zatem, zdaniem Sądu, elementem przedmiotowo istotnym takiej umowy jest zobowiązanie banku do oddania do dyspozycji kredytobiorcy, na czas oznaczony w umowie kwoty środków wyrażonych w walucie obcej (choć przeliczanej na złotówki na dzień uruchomienia kredytu), z przeznaczeniem na określony cel, zaś kredytobiorcy - zobowiązanie do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu, wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz prowizji od udzielonego kredytu, które także wyrażone jest w walucie obcej. Zgodnie z zasadą swobody umów, w ramach essentialia negotii strony mogą ułożyć łączący je stosunek prawny według własnego uznania, zatem nie ma żadnych przeszkód aby waluta kredytu została przez nie określona w walucie obcej gdyż nie sprzeciwia się temu ani natura stosunku prawnego, ani ustawa ani zasady współżycia społecznego (art. 353¹ kc). W przypadku kredytu walutowego indeksowanego, określenie głównych świadczeń stron umowy następuje przy wykorzystaniu klauzuli indeksacyjnej, a wyeliminowanie tych klauzul, jak chce tego strona powodowa, powodowałoby, iż umowa kredytu nie będzie miała co najmniej jednego z elementów przedmiotowo istotnych i stanie się niemożliwa do realizacji. W braku klauzuli indeksacyjnej nie będzie bowiem możliwe obliczenie kwoty kredytu wykorzystanej przez kredytobiorców, wyrażonego zgodnie z wolą stron w CHF, a także wysokości zobowiązania do zwrotu kredytu wraz z odsetkami, tj. postanowienia przedmiotowo istotnego każdej umowy kredytowej.

Trzeba jednak mieć na uwadze, że realizacja umowy miała następować na przestrzeni kilkudziesięciu lat należy zatem uznać, że wręcz niemożliwe byłoby precyzyjne określenie jakie stopy procentowe w przyszłości będą występowały i jaki będzie kurs franka szwajcarskiego w tym czasie tak aby kredytobiorca mógł ustalić ile będą w danym okresie wynosiły raty kredytowe i jak ostatecznie będą kształtowały się koszty kredytu. Ta niepewność cechuje wszystkie umowy kredytowe ze zmienną stopą oprocentowania, zwłaszcza te długoterminowe, a w przypadku kredytów waloryzowanych do waluty obcej niepewność i związane z nią ryzyko jest podwójne i jest to okoliczność powszechnie znana. Osoby decydujące się na zawarcie takich umów powinny zdawać sobie sprawę z tego, że ryzyko nie jest możliwe do realnego oszacowania i nikt nie jest w sposób rzetelny i wiarygodny określić jak będą w przyszłości kształtowały się kursy walut obcych oraz wysokość stopy procentowej. Dorosły człowiek myślący logicznie i rozsądnie powinien zdawać sobie sprawę, że jeśli kurs danej waluty obcej w przeszłości nie przekroczył jakiejś wielkości to znaczy, że już jej nie przekroczy i nikt nie może dać mu gwarancji, że nie przekroczy on jakiegoś poziomu.

Wynikające z §2 Regulaminu Kredytu Hipotecznego DOM sformułowanie, że „Bankowa tabela kursów walut” jest sporządzana przez merytoryczną komórkę kredytodawcy na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym w chwili

sporządzania tabeli i po ogłoszeniu kursów średnich przez NBP o godzinie 16-tej każdego dnia roboczego i obowiązuje cały dzień następny ma charakter bardzo ogólny i wskazuje jedynie, że ustalanie kursu odbywa się „na podstawie” kursów występujących na rynku międzybankowym co nie może być uznane za sformułowanie jednoznaczne.

Mając powyższe na uwadze, zdaniem Sądu należało uznać, że kwestionowane klauzule określają sposób obliczenia kwoty kredytu oraz sposób obliczania poszczególnych rat w sposób mało precyzyjny nawet jeśli się uwzględni, iż nie jest możliwe podanie klientowi dokładnych danych dotyczących kosztów kredytu, gdyż zależy on od wielu zmiennych w czasie czynników. Przy całej nieprzewidywalności rynku walutowego w dłuższym okresie czasu możliwe było bowiem, jak się to później okazało, takie ustalenie sposobu dokonywania indeksacji rat kredytu zaciągniętego przez powodów aby wyeliminowana została możliwość jednostronnego decydowania o wysokości stosowanych przez kredytodawcę kursów CHF co ostatecznie zostało wprowadzone do umowy stron aneksem nr 1 z dnia 29 października 2009 r. Strona pozwana nie przedstawiła dowodów na okoliczność, iż takie rozwiązanie nie mogło być wprowadzone do umowy łączącej strony już w dacie jej zawarcia skoro przyjęte w aneksie rozwiązania nie miały charakteru nowatorskiego odkrycia.

Zdaniem Sądu profesjonalny kredytodawca, świadomy istniejącego ryzyka walutowego powinien w swojej działalności związanej z udzielaniem długoterminowych kredytów hipotecznych powinien dążyć do zabezpieczenia równowagi stron poprzez stosowanie obiektywnych wskaźników mających wpływ na sytuację obu stron umowy. Za taki wskaźnik, już w dacie zawarcia umowy, można było uznać kurs sprzedaży walut ustalany przez NBP na podstawie danych zebranych na wolnym rynku.

Wolny rynek, jako najskuteczniejszy mechanizm regulacji gospodarki, bezsprzecznie wpływa na zmienność kursów walutowych (okoliczność tę należy rozpatrywać w kategoriach notoryjności). A zatem, może spowodować zarówno wzrost, jak i obniżenie wartości opartych na tych danych. Poprzednik prawny pozwanego banku kreując stosunek obligacyjny nie miał wpływu na wysokość kursów walut, a tym samym możliwość przewidzenia, w jaki sposób będzie kształtowało się zobowiązanie powodów wyrażone w CHF w relacji do PLN. Każda osoba działająca z należytą starannością, także osoba fizyczna, powinna mieć świadomość, istnienia ryzyka kursowego i jego konsekwencji zwłaszcza w przypadku wieloletniego kredytu hipotecznego, a ryzyko to dotyczy obu stron umowy w takim samym zakresie.

Sąd Najwyższy w jednym ze swoich orzeczeń stwierdził, że biorący kredyt, zwłaszcza długoterminowy z przeliczeniem zobowiązań okresowych (rat spłacanego kredytu) według umówionej waluty (klauzula walutowa) ponosi ryzyko polegające albo na płaceniu mniejszych rat w walucie kredytu, albo większych, niż to wynika z obliczenia w tej walucie, gdyż na wysokość każdej raty miesięcznej wpływa wartość kursowa waluty kredytu w stosunku do waluty waloryzacji tego kredytu. Podobne ryzyko ponosi kredytodawca, który wprawdzie ma osiągnąć tylko zwrot kwoty udzielonego kredytu z odsetkami, ale w razie

zawarcia klauzuli walutowej może poszczególne raty mieć większe po przeliczeniu, albo mniejsze, zależne od różnic kursowych (zob. wyrok z dnia 24 maja 2012 r., II CSK 429/11, LEX nr 1243007).

Świadomość istnienia ryzyka kursowego i jego konsekwencji zwłaszcza w przypadku wieloletniego kredytu hipotecznego, której należy oczekiwać od kredytobiorców nie oznacza, iż nie mają oni prawa do określenia tego ryzyka w sposób możliwie najbardziej obiektywny i sprawiedliwy. Okoliczność, że indeksacja rat kredytu będzie dokonywana w oparciu o kurs waluty ustalony przez NBP dawałaby kredytobiorcom poczucie, iż w całym okresie wykonywania umowy będą traktowani jako równoprawny partner, a swoje zobowiązania będą wypełniać w oparciu o obiektywne, rynkowe kryteria.

Wprowadzenie do łączącej strony umowy aneksu nr 1 z dnia 29 października 2009 r, zgodnie z którym wysokość zobowiązania, począwszy od 1 stycznia 2010 r, miała być ustalana jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w CHF, po jej przeliczeniu w/g kursu sprzedaży walut ustalonego przez NBP, zdaniem Sądu, wyeliminowało możliwość badania abuzywności klauzul indeksacyjnych gdyż od tej pory kurs CHF nie był już ustalany na podstawie bankowej tabeli kursów. Po wprowadzeniu w/w regulacji zniwelowane zostały skutki, z jakich powodowie wywodzą podnoszoną przez siebie abuzywność umowy.

Gdyby umowa łącząca strony od samego początku zawierała uregulowania wprowadzone aneksem nr 1 z dnia 29 października 2009 r brak byłoby podstaw do uznania abuzywności zakwestionowanych w niniejszej sprawie postanowień.

Z poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych wynika, że w takiej sytuacji na dzień 21 czerwca 2015 r, tj na dzień rozwiązania umowy w wyniku jej wypowiedzenia przez kredytodawcę, powodowie nie posiadali zadłużenia ale nadpłatę w kwocie 8.036,07 zł, a zatem byłoby podstaw do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej, a w konsekwencji wystawienia bankowego tytułu wykonawczego i nadania mu sądowej klauzuli wykonalności.

Zdaniem Sądu, uwzględniając wszystkie wyżej wskazane okoliczności za uzasadniony należało uznać zarzut podniesiony przez powodów, iż nie posiadali zadłużenia uprawniającego kredytodawcę do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej, a w konsekwencji stwierdzić, że wystąpiły przesłanki określone w art. 840 kpc i orzec jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.